

більш повно задовольнити потреби громадян, значно підвищити рівень їх життя.

Отже, реформування органів виконавчої влади повинно перетворити систему органів виконавчої влади на керований механізм з чітким розподілом повноважень та обов'язків, оптимізованим за змістом та переліком державних функцій, мінімальною кількістю державних службовців, вільних від корупції та орієнтованих на задоволення потреб суспільства.

Список використаних джерел:

1. Йосифович Д. І., Андрусишин Р. М. Проблеми реформування органів виконавчої влади в Україні. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2018. № 4. С. 143.
2. Западинчук О.П Оптимізація центральних органів виконавчої влади в контексті проведення адміністративної реформи. URL : <http://academy.gov.ua/ej/ej13/txts/Zapadynchuk.pdf>.
3. Авер'янов В., Дерещ В., Пухтецька А. Організація виконавчої влади потребує реформування. *Право України*. 2009. № 12. С. 40.
4. Реформа державного управління. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/efektivne-vryaduvannya/reforma-derzhavnogo-pravlina>.

Стрезєва А.В.

здобувачка 1 курсу магістратури
судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

**ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ПОРУШЕНЬ
МИТНИХ ПРАВИЛ НА ПРИКЛАДІ НЕДЕКЛАРУВАННЯ
ТОВАРІВ ТА ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ
КОМЕРЦІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ**

Однією з найголовніших складників правозастосування у сфері митної справи є правильна кваліфікація порушення митних правил, адже це встановлення і процесуальна фіксація точної відповідності ознак протиправних дій або бездіяльності, які були вчинені особою, до ознак складу правопорушення, відповідальність за яке передбачена законодавством.

Незважаючи на те, що чинний Митний кодекс в Україні набув чинності ще дев'ять років тому, досі існує ряд невирішених проблем, пов'язаних із повною та правильною правовою кваліфікацією порушень митних правил. Через це унеможлиблюється притягнення посадових осіб підприємств і громадян до відповідальності, адже наявне недосконале формулювання окремих диспозицій статей. Тому під час кваліфікації порушень митних правил, правозастосовна практика митних органів вимагає особливої уваги, в тому числі з боку науковців.

Однією зі статей, за якою виникають проблеми при кваліфікації порушень митних правил, є стаття 472 МК України, яка передбачає відповідальність за недекларування товарів і транспортних засобів комерційного призначення. Першою проблемою є сумніви посадових осіб митниці в правильності заявлення декларантом коду товару за УКТ ЗЕД, які помилково можуть трактуватися як недекларування. У цьому випадку потрібно брати до уваги наступне: якщо в митній декларації зазначено достовірні, однак неповні відомості про товар, і це унеможлиблює однозначний висновок про відповідність товару, що декларується, коду за УКТ ЗЕД, це не є приводом для кваліфікації такого факту як порушення митних правил. У цьому випадку має місце розгляд питання про відмову в митному оформленні митним органом. Інакше кажучи, митний орган може не погодитися з товарним кодом, обраним декларантом, але якщо в декларації зазначені всі необхідні відомості для його визначення, то митний орган має на основі цих даних самостійно визначити правильний товарний код і на підставі нього застосувати відповідну ставку мита [3]. У тому випадку, якщо відомості є неповними, і це ускладнює визначення товарного коду, то має проводитися спеціальна перевірка для точного визначення товарного коду, а порушення митних правил відсутні, тому що в 472 статті йдеться саме про «...незаявлення за встановленою формою точних та достовірних відомостей...», але не неповних [2, с. 278].

Наступна незрозумілість полягає у дотриманні форми декларування. Відповідно до ст. 257 МК України декларування здійснюється шляхом заявлення за встановленою формою

(письмово, усно, шляхом вчинення дій) точних відомостей про товари, мету їх переміщення через митний кордон України, а також відомостей, необхідних для здійснення їх митного контролю та митного оформлення [1]. Так, наприклад, особа заповнила декларацію частково, а про решту товару забула чи з інших причин не внесла в декларацію, але повідомила про них усно. У такому разі можна стверджувати, що по суті, особа задекларувала всі товари, що знаходились у неї під час перетину кордону. Відповідно постає питання перед працівниками митного органу, чи є в таких діях порушення митних правил, і вирішується воно за допомогою встановлення вини особи.

Так само шляхом визначення наявності вини в правопорушника має вирішуватись існуюча проблема, що пов'язана з умовами перевезення товару, а саме: чи був незадекларований товар прихований особою, яка його переміщує. Відповідно, якщо товар не приховувався, а особа забула його задекларувати, але повідомила про його наявність усно представнику митниці — то в діях цієї особи не було мети перевозити товар незаконно чи уникнути відповідальності. Як свідчить судова практика, приміром постанова Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області, у справі № 308/8465/20, суд у такому випадку закриває провадження у зв'язку із відсутністю складу адміністративного правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 472 МК України. Аргументується це тим, що винність є обов'язковою ознакою будь-якого адміністративного правопорушення, яка виражає внутрішній психологічний зміст психічне ставлення особи до вчинюваної дії чи бездіяльності та її наслідків, виражене у формі умислу або необережності [4].

У цій ознаці закріплений найважливіший конституційний принцип, принцип суб'єктивного ставлення до вчиненого, тобто відповідальність тільки при наявності вини, закріплений у ст. 62 Конституції України.

Черговою проблемою є нечіткість диспозиції ст.472 МК України, а саме: «Недекларування товарів, ... незаявлення за встановленою формою точних та достовірних відомостей (наявність, найменування або назва, кількість тощо) про товари ...» [1]. Таке формулювання не є коректним, оскільки немає

регламентації кола відомостей, за неточність або недостовірність яких має наставати відповідальність.

На закінчення, існує проблема того, що санкції ст.472, 483 та 485 МК України встановлюють різну міру адміністративної відповідальності за порушення митних правил, але їх диспозиції співпадають між собою в певних частинах. Це дає можливість посадовим особам митних органів обирати на власний розсуд міру правового впливу щодо фізичних осіб, що породжує корупційні ризики.

Отже, правильна кваліфікація порушень митних правил має насамперед практичне значення в діяльності митних органів, яка необхідна для правильного обрання правової відповідальності для особи, що порушила приписи законодавства. Але на разі існує ряд вищезазначених проблем, які створюють перешкоди для правильного застосування норм митного законодавства та дезорієнтують посадових осіб митних органів, що призводить до великої кількості оскаржень до суду з приводу застосування відповідальності за ст.472 МК України.

Список використаних джерел:

1. Митний Кодекс України №4495-VI від 13 березня 2012 року. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (дата звернення 08.02.2021).
2. Науково-практичний коментар до Митного кодексу України : у 3 т. / П. В. Пашко, В. Ю. Хомутич, Т. І. Єфименко та ін. К. : ДННУ “Акад. фін. управління”, 2012. С. 277- 279.
3. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа. Наказ Міністерства фінансів України № 651 від 30 травня 2012 року. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1372-12#Text> (дата звернення 06.02.2021).
4. Постанова Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області від 31.12.2020 у справі № 308/8465/20. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93903547> (дата звернення 06.02.2021).